

Fullmäktige 20.04.2026

Motion om att göra normen om cykelplatser mer flexibel för att möjliggöra bättre cykelförråd

Beredning och upplysningar:
Mäkelä Salla

fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Tere Sammallahtis m.fl. motion 20.10.2025 om att göra normen om cykelplatser mer flexibel för att möjliggöra bättre cykelförråd och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Motionen

Tere Sammallahti och 22 andra ledamöter lämnade 20.10.2025 en motion om att göra normen för cykelplatser mer flexibel. I motionen föreslås att detaljplanebestämmelserna om cykelparkering i flervåningshus ska ändras så att cykelparkering utöver separata cykelförråd också kan placeras till exempel i anslutning till lägenheter, på balkonger eller i förråd för lösöre. På detta sätt skulle man enligt motionen undvika att källarlokalerna stå tomma och låta de invånare som inte äger en cykel använda cykelförråden för annat bruk.

Svar på motionen

I detaljplaneringen har det föreskrivits om cykelparkering i kvartersområden systematiskt från och med år 2016. Detaljplanebestämmelserna om cykelparkering i bostadskvarter uppdaterades senast år 2023, och stadsplaneringsnämnden godkände dem som riktgivande för användning 10.5.2023. Samtidigt antecknades för kännedom stadsplaneringscentralens anvisning för planering av cykelparkering i bostadskvarter.

Enligt den gällande anvisningen är minimiantalet cykelplatser för flervåningshus en cykelplats per 40 kvadratmeter våningsyta, för studentbostäder en cykelplats per 20 kvadratmeter våningsyta och för servicebostäder det antal som användningsändamålet förutsätter, dock minst en cykelplats per 50 kvadratmeter våningsyta. Minst 80 procent av de cykelplatser som uppfyller minimikravet ska placeras i ett låsbart, väderskyddat utrymme med tak, till vilket det är fri passage från gatan eller gården. Övriga cykelplatser får placeras utomhus, nära viktiga

förbindelseleder. Minst hälften av cykelplatserna utomhus ska ha tak. På alla cykelplatser ska det gå att låsa cykelramen vid en ställning.

Enligt stadsplaneringsnämndens beslut 10.5.2023 har det totala antalet cykelplatser i flervåningshus minskats från den tidigare anvisningen, som var en cykelplats per 30 kvadratmeter våningsyta. I den tidigare anvisningen krävdes dessutom minst två cykelplatser per bostad, vilket har strukits i den nya anvisningen. I enlighet med beslutet ställs det i detaljplaneringen inte längre något krav på cykelparkering i småhus. För dem utnyttjar byggnadstillsynen den gemensamma Topten-praxisen för byggande, enligt vilken småhusbolag (radhus, parhus, fristående småhus) ska ha 2,5 cykelplatser per bostad. Cykelplatserna ska vara belägna i ett utrymme som är skyddat från väder. I Topten-praxisen ges också en anvisning för dimensionering för förråd för lösöre, förråd för barnvagnar och andra biutrymmen vars antal inte fastställs i detaljplanen.

I stadsplaneringscentralens planeringsanvisning för cykelparkering preciseras principerna för att i planläggningen fastställa utrymmesreserveringar och placeringen av cykelparkering. Målet med anvisningen är att förbättra användningen av cykelparkeringsutrymmen, så att också användningsgraden för utrymmena förbättras. Bakgrundsmaterialet till anvisningen är en utredning som gjordes år 2022. I utredningen granskades genomförandet av och användningsgraderna för cykelparkeringsutrymmena i nya flervåningshus samt invånarnas åsikter om dem. Utredningen visade att cykelparkeringsutrymmen i flera objekt hade byggts med lösningar som till synes uppfyllde kravet på cykelplatser i detaljplanen, men som inte var lämpliga för faktisk förvaring av cyklar. Sådana lösningar är till exempel trånga utrymmen, utrymmen som har fel form, cykelställningar som är placerade alltför nära varandra och cykelställningar utan ramlåsning. Brister i genomförandet och användbarheten konstaterades särskilt för väggmonterade krokställ, som är en allmän lösning. Dåliga planeringslösningar återspeglas förståeligt nog också i användningen av cykelparkeringsutrymmen.

Inom ramen för de nuvarande planbestämmelserna är det möjligt att placera cykelparkeringsutrymmen någon annanstans än i ett gemensamt cykelförråd på bottenvåningen. I detaljplanen ingår vanligen cykelparkeringsutrymmen i den extra byggrätten, som genomförs utöver den byggnadsrätt som antecknats i detaljplanen. Detaljplanebestämmelserna hindrar inte att lokaler enligt den extra byggrätten byggs som mindre helheter på olika våningar. Däremot får lokaler enligt den extra byggrätten inte placeras inne i bostaden, eftersom det försvårar tolkningen av den använda byggrätten och lätt leder till situationer där förrådslokaler används för boende. Enligt byggnadstillsynens tolkning kan förråd för friluftsräddskap eller lösöre byggas i anslutning till bostäder när tillträde till dem ordnas endast från utsidan av bostaden via trapphuset.

Placeringen av cykelparkeringsutrymmen på de övre våningarna begränsas i praktiken av kostnader och planeringskrav. För att transportera cyklar till de övre våningarna krävs en tillräckligt stor hiss. Cykelförråd som placeras i anslutning till bostäder men utanför dem ökar behovet av branddörrar. Dessa kan ha en betydande kostnadseffekt jämfört med en lösning där cykelparkeringen har genomförts centraliserat i ett förråd för utomhusredskap. På motsvarande sätt ökar placeringen av cykelparkering vanligen i anslutning till förråd för lösöre i källaren kraven på dimensioneringen av korridorerna, och kan leda till en betydande ökning av behovet av utrymme i förråden. På balkonger borde man i synnerhet beakta att

reservutgångarna hålls fria. Dessutom har placeringen av cykelparkering på balkonger effekter på boendetrivseln och stadsbilden.

Med tanke på användningen av cykelparkering är det viktigt att det är lätt och smidigt att komma in i parkeringsutrymmena, vilket oundvikligen försvåras om cykeln måste transporteras långt in i byggnaden. I den anvisning för cykelparkering som utarbetats av stadsplaneringscentralen i Esbo har det ställts som mål att det ska ordnas tillträde till cykelparkeringsutrymmena så att det finns endast en dörr på vägen från gatan eller gården till förrådet. Om det finns flera dörrar bör de ha elektronisk dörröppningsautomatik. I allmänhet finns det mest praktiska utrymmet för cykelparkering på byggnadens bottenvåning eller i en separat förrådsbyggnad på gården. När cykelplatserna är placerade centralt och med beaktande av den planerade optimeringen, är lösningen möjligast effektiv och utrymmesbehovet cirka 1,5 m² per cykelplats. Placeringen av cykelparkering i de tomma källarutrymmena som nämns i motionen eller på andra platser som inte har planerats med tanke på cykelparkeringens behov, leder i allmänhet till opraktiska, ineffektiva lösningar, vars kostnader sannolikt också är större.

I nuläget förvarar en del cyklister sin cykel i bostaden, på balkongen eller i ett förråd för lösöre. Detta motiveras ofta med att husbolagets egentliga cykelförvaringsutrymmen inte är tillräckliga med tanke på behoven: det finns brister i till exempel lokallösningen, ställningsmodellen eller cykelförrådets säkerhet, vilket gör att de inte används. Med tanke på främjandet av cykling är det viktigare att åtgärda dessa brister än att i allt högre grad övergå från skilda förråd för utomhusredskap till andra lösningar. Inom ramen för de nuvarande anvisningarna är det möjligt att ordna cykelparkeringen på ett mångsidigare sätt och erbjuda också mer individuella lösningar, såsom cykelskåp eller bostadsspecifika cykelförråd. Sådana speciallösningar kan också erbjudas som avgiftsbelagda tjänster på samma sätt som bilplatser. Det är dock upp till byggherren eller fastighetsägaren om man vill tillhandahålla en sådan tjänst.

Esbo stad har förbundit sig till målet att vara klimatneutral före år 2023. Främjandet av cykling är en av åtgärderna enligt klimatmålet och utvecklingen av cykelparkering har identifierats som ett delområde. I nya bostadshus strävar man efter att utveckla cykelparkeringen utöver planbestämmelserna, i synnerhet genom att styra planeringen i detaljplane- och bygglovsfaserna. Anvisningen för planering av cykelparkering uppdateras vid behov när man fått tillräckligt med erfarenheter av den nuvarande anvisningen. Det anses tills vidare inte finnas något behov av att uppdatera planbestämmelserna.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 30.3.2026 § 112

Förslag

Föredragande
Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Tere Sammallahtis m.fl. motion 20.10.2025 om att göra normen om cykelplatser mer flexibel för att

möjliggöra bättre cykelförråd och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite Espoo sisällyttää parantavat periaatteet pyöräpysäköinnin suunnitteluohjeeseen

För kännedom